

Ξενοφώντος *Ἑλληνικά*, 2.4.§22-23

Διευκρίνιση: Οι προτεινόμενες απαντήσεις στις ερμηνευτικές παρατηρήσεις είναι ενδεικτικές. Αξιοποιούνται κατά κύριο λόγο τα ερμηνευτικά σχόλια του σχολικού βιβλίου, καθώς και οι κειμενικές αναφορές. Τόσο οι παρατηρήσεις όσο και οι απαντήσεις λαμβάνουν υπόψη τις επικαιροποιημένες οδηγίες του ΙΕΠ για το σχολικό έτος 2020-21.

2. Η δεικτική αντωνυμία *οὗτοι* αναφέρεται στους Τριάκοντα που προκάλεσαν εμφύλιο πόλεμο μεταξύ των Αθηναίων. Διαίρεσαν τους Αθηναίους σε δύο αντιμαχόμενα στρατόπεδα, τους υποστηρικτές/οπαδούς του τυραννικού καθεστώτος και τους αντιπάλους του καθεστώτος/δημοκρατικούς, που συγκρούστηκαν μεταξύ τους με φοβερό, ανόσιο και αποκρουστικό τρόπο. (μονάδες 4)
Ωστόσο, οι δύο αντιμαχόμενες μερίδες, που εννοούνται με τις προσωπικές αντωνυμίες *ὕμεῖς* και *ἡμεῖς* έχουν την επίγνωση των κοινών χαρακτηριστικών που τους ενώνουν. Δημοκρατικοί και οπαδοί των Τριάκοντα ανήκουν στην ίδια πόλη και τους ενώνουν πολύ περισσότερα από αυτά που τους χωρίζουν. Έτσι, όλοι τους θρήνησαν για τους νεκρούς των πρόσφατων συγκρούσεων. (μονάδες 6)
3. Οι Τρισχίλιοι (τρεις χιλιάδες) διασπάστηκαν σε δύο ομάδες με διαφορετικές πλέον απόψεις. Αφενός είναι όσοι κατά τη διάρκεια της Τυραννίας άσκησαν βία και επειδή φοβούνταν, ήθελαν να μην υποχωρήσουν. Νιώθουν ότι απειλούνται και προσπαθούν με τη βία να κρατηθούν στην εξουσία. Είναι οι αμετανόητοι που δεν αντιλαμβάνονται ότι πλέον η πολιτική κατάσταση έχει αλλάξει. Αφετέρου υπάρχουν και όσοι πίστευαν ότι οι ίδιοι δεν είχαν αδικήσει κανέναν, και προσπαθούσαν να πείσουν και τους άλλους ότι δεν πρέπει να υπακούν πλέον στους Τριάκοντα και ότι πρέπει να τελειώσει η εμφύλια αντιπαράθεση. Είναι αυτοί που αντιλαμβάνονται πως πλέον τα γεγονότα οδηγούν σε μία νέα πολιτική κατάσταση και θέλουν να διαχωρίσουν τη θέση τους από τους φανατικούς οπαδούς του καθεστώτος των Τριάκοντα.
4. Όσοι ηγέτες των ολιγαρχικών είχαν απομείνει, αφού άκουσαν τα λόγια του Κλεόκριτου αποχώρησαν προς την Αθήνα μαζί με όσους στρατιώτες τους ακολουθούσαν. Φαίνεται ότι ο εμφύλιος τελείωνε με την επικράτηση των δημοκρατικών, κάτι που επηρέαζε καθοριστικά την ψυχολογία και τη συμπεριφορά τους. Την επόμενη μέρα οι Τριάκοντα εμφανίστηκαν πολύ ταπεινωμένοι και απομονωμένοι από όλους. Η εικόνα έρχεται σε αντίθεση με την αλαζονική συμπεριφορά των Τριάκοντα στην αρχή της Τυραννίας, όταν

ασκούσαν την εξουσία με την ορμή εκείνων που είχαν τη σπαρτιατική υποστήριξη και θεωρούσαν ότι θα ήταν παντοδύναμοι. Τότε, ανείρεσαν τις υποσχέσεις τους για τη θέσπιση γραπτού συντάγματος, με αποτέλεσμα να επιβάλλουν την κυριαρχία τους κατά τη βούλησή τους. Η πρακτική αυτή τους έδινε την εξουσία να κυβερνούν κατά το προσωπικό συμφέρον τους και να εκδικούνται όσους θεωρούσαν εχθρούς τους. Η ισχύς τους συσπείρωνε και τους βουλευτές, και έτσι εδραιωνόταν η Τυραννία και η ανεξέλεγκτη κυριαρχία τους στην Αθήνα.

6. α. έμοί, (τῷ) ἐχθίονι, (τοῖς) πολέμοις, (τοῖς) ἄρχουσι(ν), (ταῖς) πόλεσι(ν).

β.

ρ. τύπος	πρόσωπο	αριθμός	ἐγκλιση	χρόνος	φωνή	ρήμα
<i>παρέχουσιν</i>	τρίτο	πληθ.	οριστική	ενεστώτας	ενεργ.	<i>παρέχω</i>
<i>ἔλεγεν</i>	τρίτο	ενικός	οριστική	παρατατικός	ενεργ.	<i>λέγω</i>
<i>ἀπήγαγον</i>	τρίτο	πληθ.	οριστική	ἀόριστος β΄	ενεργ.	<i>ἀπάγω</i>
<i>ἐπεποιήκεσαν</i>	τρίτο	πληθ.	οριστική	υπερσυντέλικος	ενεργ.	<i>ποιῶ</i>
<i>εἴλοντο</i>	τρίτο	πληθ.	οριστική	ἀόριστος β΄	μέση	<i>αἴρω</i>

7. α.

οὔτοι: είναι υποκείμενο στο (ρήμα) *παρέχουσιν*

πόλεμον: είναι (άμεσο) αντικείμενο στο (ρήμα) *παρέχουσιν*

οἱ τριάκοντα: είναι υποκείμενο στο (ρήμα) *συνεκάθηντο*

ταπεινοί: είναι επιρρηματικό κατηγορούμενο του τρόπου

ἡδίκημένοι: είναι (ειδικό απαρέμφατο) αντικείμενο στο (ρήμα) *ἐπίστευον*

β. *ὥς οὐδὲν δέοιντο τούτων τῶν κακῶν*: δευτερεύουσα (ονοματική) ειδική πρόταση, αντικείμενο στο ρήμα *ἀνελογίζοντο* και (έμμεσο) αντικείμενο στο ρήμα *ἐδίδασκον*.

(μονάδες 3) Ο ειδικός σύνδεσμος *ὥς και η ευκτική του πλαγίου λόγου δέοιντο* εκφράζουν την υποκειμενική άποψη/κρίση του ομιλητή. (μονάδες 2)

* Οι ενδεικτικές απαντήσεις για τις ερωτήσεις 1,5,8 που αναφέρονται στο ίδιο κείμενο έχουν διατυπωθεί αρχείο με την ονομασία GEL_CLA_AEG_SOLUTION_1_12313.